

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

2. - 8. jun 2018. godine

Bilten broj 23/2018

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Odbor za pravosuđe predložio Skupštini da prekrši Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije	3
Ponovljeno uzbunjivanje sudije Mraović	4
Gradonačelnik, volja birača i prioriteti vršenja funkcije	5
Nevidljiva ostavka	6
Da li će biti oštećeni mali akcionari Aerodroma Beograd?	7
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	9
Porodični odnosi	9
Selektivno uklanjanje vozila	9
Mediji	10
Sistem neodgovornosti	10

Aktivnosti

Programski direktor TS, Nemanja Nenadic, učestvovao je na sastanku radne grupe za izradu novog Akcionog plana Partnerstva za otvorenu upravu, koji je održan 7. juna 2018. Na ovom sastanku je vođena diskusija o brojnim predlozima aktivnosti za novi akcioni plan čija realizacija bi mogla da ima uticaja na smanjenje korupcije. Između ostalog, bilo je govora i o predlogu TS u vezi sa objavlјivanjem obrazloženja za uredbe koje donosi Vlada, na koji su za sada stigli umereno pozitivni komentari i od nekih državnih organa.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija protekloj sedmici imalo je 21 novi slučaj - 13 na osnovu telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, i osam na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs ili na osnovu informacija pronađenih u pres klipingu. U biltenu predstavljamo dva slučaja iz prakse Savetovališta.

Na našem sajtu u protekloj sedmici objavili smo sedam vesti i komentara, ne računajući pres kliping koji redovno postavljamo i koji, pored informacija o aktivnostima naše organizacije, sadrži i sve relevantne vesti u vezi sa korupcijom, javnim nabavkama, javnim raspravama. Na Fejsbnuk stranici objavili smo osam komentara, informacija, linkova. U prošloj nedelji objavljene su 42 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije odnosno vesti u kojoj su citirani stavovi predstavnika TS.

Amazis je doneo zakon po kome je svaki Egipćanin morao svake godine da prijavi starešini svoje župe od čega živi. Ko to ne bi uradio i ko ne bi dokazao da živi poštano, bio bi osuđen na smrt. Atinjanin Solon je uzeo taj zakon od Egipćana i uneo ga u atinsko zakonodavstvo, i tamo je, kao vrlo blagotvoran, još uvek na snazi.

Herodot "Istorija", knjiga II, 177

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Odbor za pravosuđe predložio Skupštini da prekrši Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije

8. juna 2018.

Na sednici od 8. juna 2018, Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu je Narodnoj skupštini uputio na razmatranje predloge za izbor dva od tri nedostajuća člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Reč je o mestima koja su upražnjena duže vreme (u jednom slučaju već nekoliko godina), i pored toga što su ovlašćeni predlagači (Zaštitnik građana i Poverenik za informacije od javnog značaja za jednog kandidata, Advokatska komora Srbije i udruženja novinara u Republici Srbiji) odavno dostavili predloge.

Iz [izveštaja](#) sa sedice Odbora za pravosuđe nije vidljivo zbog čega Skupštini nije upućen predlog Advokatske komore, dok je data podrška izboru zajedničkog kandidata novinarskih udruženja (Živojin Rakočević), čiji izbor Skupština ranije nije prihvatile.

Postupanje Odbora u vezi sa kandidatom kojeg „putem zajedničkog dogovora“ predlažu Poverenik za informacije i Zaštitnik građana nije zakonito. Skupštinski odbor navodi da je „Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti predložio Narodnoj skupštini da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere kandidat Vida Petrović Škero, dok je Zaštitnik građana predložio Narodnoj skupštini da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere kandidat Janko Lazarević.“ To su prisutni članovi jednoglasno prihvatili i uputili predlog Narodnoj skupštini na razmatranje.

A screenshot of the Peščanik website. At the top, there's a logo with the text "Ako vam je dobro onda ništa" and "PESČANIK". Below the logo are navigation links: HOME, TEKSTOVI, EMISIJE, PREVODI, TEME, KNJIGE, and ENGLISH. A date "Nemanja Nenadić / 08/06/2018" and a link "Parlementarni prilog „vladavini prava“" are also present. On the right side, there's a sidebar titled "Tekstovi" with a list of documents like "Parlementarni prilog vladavini prave", "Prestrojavanje levice", etc., each with a date. Below that is a section titled "Prevodi" with a single entry "Prestrojavanje levice" from "08/06/2018". The main content area shows a photograph of a dog standing on top of a blue pedestrian crossing sign attached to a brick wall.

Na osnovu člana 9. st. 1. t. 6, Zakona o Agenciji članove Odbora Agencije bira Narodna skupština na predlog 6) Zaštitnika građana i Poverenika za informacije od javnog značaja, putem zajedničkog dogovora. Zakon ne zabranjuje Povereniku i Zaštitniku da dostave listu sa dva ili više kandidata. Međutim, ukoliko među njima nema dogovora, ni jedna nominacija nije validna i Skupština se o tim predlozima uopšte ne može izjašnjavati.

Može se pretpostaviti da je institucija Zaštitnika građana povukla saglasnost sa ranijeg dogovora, s obzirom na to da se pojavio predlog novog kandidata, što nesporno ima pravo da učini. U [saopštenju](#) Poverenika za informacije se može pročitati da je u dva telefonska razgovora novi zaštitnik građana (Pašalić) predlagao povereniku (Šabić) da podnesu predlog novog kandidata, bez navođenja njegovog imena, a da je poverenik ukazao da prvo mora da se okonča postupak u vezi sa prethodnim predlogom te da ne postoji novi zajednički predlog ove dve institucije.

Tekst N. Nenadića [na sajtu Peščanik](#).

Ponovljeno uzbunjivanje sudske Mraović

6. juna 2018.

Iako je konferencija "Uzbunjivači i novinari protiv korupcije" u organizaciji Pištaljke okupila brojne stručnjake iz inostranstva, kao i najviše predstavnike vlasti među govornicima (uključujući i predsednika Vučića i predsednika VKS Milojevića), ubedljivo najsnažniji utisak prvog dana, na one koji su ostali do kraja radnog dana, ostavilo je izlaganje Biljane Mraović, sudske Mraović iz Šapca.

U pitanju je sudija koja je 2009. pretrpela štetu zbog ukazivanja na korupciju ondašnjeg predsednika suda. Usled toga što je njen identitet otkriven osobi na čije nezakonite radnje je ukazivala, protiv nje je podneta privatna krivična tužba, dok je sa telefona registrovanog na kabinet predsednika Republike dobijala pretnje. Počinilac nije kažnjen za ove pretnje, dok je zbog kršenja pravila o pristupu informacijama prekršajno kažnjeno ovlašćeno lice u predsedništvu. Takođe, u pravosudnoj reformi od 2010, ona nije izabrana za sudiju. Sa ovim slučajem bi moglo biti u vezi to što je u pravosudnoj reformi značajnu ulogu imao uticajni političar iz Šapca, Dušan Petrović, u to doba predsednik nadležnog skupštinskog odbora.

Gotovo deceniju kasnije, sudska Mraović je postupala u predmetu u kojem su optuženi gradski čelnici Šapca, jednog od retkih gradova u Srbiji gde se na vlasti i dalje nalaze predstavnici istih političkih struktura koje su vladale do 2012. na republičkom nivou i u većini opština (partija formalno nije istazbog podela u Demokratskoj stranci i izdvajanja grupe oko D. Petrovića u "Zajedno za Srbiju").

Društvo sudske Mraović zahteva da VSS reaguje na pretnje sudske Mraović

Jun 5, 2018

Društvo sudske Mraović zahteva da Visoki savet sudstva (VSS) reaguje povodom komentara predstavnika šabačkog odbora Srpske napredne stranke na presudu sudske Mraović navodeći da se ovakvim ponasanjem zvaničnika vladajuće partije ugrožava nezavisnost i nepristrasnost sudske Mraović.

Za nekog ko bi postupao pristrasno i tražio mogućnost da se osveti, ovo bi bila idealna prilika.

Međutim, sudska Mraović je postupila onako kako je smatrala da je po zakonu ispravno. Pošto nije prihvatile argumentaciju tužilaštva u pogledu postojanja krivičnog dela, ona je donela oslobođajuću presudu. Po prvostepenoj presudi, nema dokaza da je gradonačelnik Zelenović kriv za nemamensko trošenje sredstava iz budžeta grada Šapca.

Prethodno, u izveštaju Državne revizorske institucije je utvrđeno da je Grad Šabac potrošio 590 miliona dinara nemamenski. Tužilaštvo je Zelenovića optužilo za nemamensko trošenje 34 miliona dinara.

Međutim, objektivna činjenica da su neka sredstva utrošena nemamenski suprotno budžetskim pravilima dovoljna je za postojanje prekršaja, dok je za krivično delo neophodno dokazati i postojanje umišljaja kod odgovornog lica. Detalji presude nisu objavljeni, ali se pretpostavlja da je upravo nedokazanost umišljaja bio osnov za oslobođajuću prvostepenu presudu.

Posle saopštavanja ove odluke sudska Mraović je doživela salve napada od lokalnog odbora SNS,

kao i tabloida, uz insinuacije da je presudu prodala za zapošljavanje čerke u predškolskoj ustanovi (gde je angažovana na određeno vreme, nakon volontiranja), a potom je u gradskom parku napadnuta i vređana od strane jednog građanina, koji je poverovao u takve optužbe.

Nezadovoljstvo sudskim odlukama je normalna stvar, ali je pravi put za otklanjanje eventualnih grešaka suda žalba višoj pravosudnoj instanci. U ovom slučaju, javno tužilaštvo je organ koji je vodio postupak, i koji će imati priliku da pokuša da u žalbi ukaže na eventualne propuste sudije. S druge strane, vršenje pritisaka na sudije od strane političara je stvar zbog koje bi morao da reaguje Visoki savet sudstva.

Na osnovu svog Poslovnika, koji je menjan 2016. u kontekstu EU integracija upravo zato što je utvrđeno da je politički pritisak na pravosuđe ozbiljan problem, u ovakvim slučajevima predsednik VSS saziva sednicu bez odlaganja, a VSS svoje zaključke objavljuje na sajtu, kroz saopštenje za medije ili konferenciju za štampu. Za sada nije objavljena ni jedna reakcija VSS u vezi sa ovim slučajem, iako je u međuvremenu dobio poziv i od Društva sudija Srbije da to učini.

Gradonačelnik, volja birača i prioriteti vršenja funkcije

4. juna 2018.

Iako će izbor gradonačelnika Beograda biti formalno izvršen na narednoj sednici skupštine Grada, o tome je odluka doneta u rukovodstvu SNS, koje je nakon više od tri meseca od održanih izbora [saopštilo](#) da će na tu funkciju predložiti doktora Radojičića.

Nekoliko drugih stranaka su birače unapred obavestile ko će biti njihov kandidat za gradonačelnika, iako to nije bila naročito značajna informacija, s obzirom na to da je bilo koja "ne-SNS" vlast nakon izbora bila moguća jedino kao veoma široka koalicija, što bi podrazumevalo i postizborne pregovore oko mesta gradonačelnika.

S druge strane, SNS se o ovom pitanju nije izjašnjavala ili su govorili da će gradom rukovoditi "tim". Bez obzira na to koliko gradonačelnik sluša svoje saradnike, njegova široka zakonska ovlašćenja su nesumnjivo određena u zakonu, tako da se može reći da su birači ove partije dali glas pristajući na svaku potonju odluku o članovima tog tima i prvom čoveku prestonice, i da njihova izborna volja ne bi bila izneverena ni da je izbor pao na bilo kog drugog.

Međutim, činjenica da je izabran čovek koji se nalazio na udarnom mestu predizbornih bilborda ipak je pozitivna, jer se više ne može prigovoriti da su nestranačke javne ličnosti (odnosno, makar jedan među njima) bili iskorišćeni samo kao dekor partiskske liste.

S druge strane, i dalje je otvoreno pitanje spremnosti budućeg gradonačelnika da vrši tu funkciju i njegovim planovima. Kao što smo [ukazali](#) tokom izborne kampanje, nema razloga da se sumnja da bi dobar doktor i upravnik bolnice mogao da obavlja i posao gradonačelnika. Međutim, pravo pitanje je na koji bi ga način obavljao.

Kandidat za to mesto bi trebalo da objasni ne samo svoje viđenje vršenja te funkcije već i da uporedi sa onim što radi dosadašnje gradsko rukovodstvo.

Dakle, Radojičić treba da objasni šta je to što bi radio bolje ili drugačije nego Siniša Mali. Da je želeo samo da bude „deo tima koji ima odgovoran zadatka da nastavi da unapređuje kvalitet života u glavnim gradu, da Beograd bude još lepsi i privlačniji i za naše građane i za posetioce naše prestonice“, to je mogao da učini i sa mesta gradskog odbornika.

Upitan svojevremeno o prvim potezima, ako bude gradonačelnik, Radojičić je rekao da je mnogo stvari urađeno u protekli četiri godine što se može videti kada se prošeta gradom ali da još mnogo toga ostaje da se uradi. "Projekat najbliži mom srcu je svakako 'Tiršova 2', izgradnja nove dečije bolnice u Beogradu."

Pošto osnivač Univerzitetske dečje klinike u Tiršovoj ulici nije grad Beograd, već osnivačka prava u njoj vrši Vlada Srbije, sudeći prema podacima sa sajta ove ustanove, može se pretpostaviti da bi slično bilo i sa „Tiršovom 2“. Ako je zaista tako, ispada da bi budući gradonačelnik najviše pažnje posvetio projektu za koji uopšte ne bi bio nadležan, odnosno, za koji bi bio nadležan da je izabran na drugu funkciju - za ministra zdravlja.

Kako god bilo, budući gradonačelnik ima priliku da na sednici Skupštine Grada pokaže da se odgovorno prihvatio nove funkcije i da donosi suštinske novine u odnosu na ranije godine kada su gradski čelnici najveći deo vremena utrošili ubeđujući građane kako ispravljaju greške svojih prethodnika iz druge političke garniture. Takva promena bi bila korist koja bi nadomestila štetu nastalu usled činjenice da za vreme vršenja zahtevne javne funkcije neće imati vremena da se bavi svojim lekarskim pozivom.

Nevidljiva ostavka

3. juna 2018.

Dok nacionalni mediji [izveštavaju](#) o ostavci predsednika opštine Kula, koja je usledila nakon što je skupštinska većina odbila predlog Agencije za borbu protiv korupcije da se ovaj funkcioner razreši, o tome na zvaničnoj prezentaciji kulske opštine nema ni slova.

Општина Кула

ЗВАНИЧНА ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈА

ВИ СТЕ ОВДЕ: Почетна » Председник Општине Кула

| ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ КУЛА

Председник Општине Кула
Перица Видеканђић

Prema novinarskom mišljenju, "sva je prilika da Videkanjić odluku nije doneo samoinicijativno", već na preporuku vrha stranke. Predsednik opštine Kula je inače "sklapao višemilionske ugovore sa firmom rođenog brata, a supruzi je dodelio stotine hektara državnih oranica." Međutim, odbornici su listom stali iza njega kada se postavilo pitanje postupanja po preporuci za razrešenje koju je dala Agencija.

O ostavci ne govori ni sam predsednik opštine, ni odbornici, ni čelnici SNS. Neposredno pre ostavke, Videkanjić je smenjen sa funkcije predsednika Opštinskog odbora SNS.

Potpredsednik te stranke, Miloš Vučević kaže: "Ja nisam rekao da sad nismo stali iza njega ni da smo ga kritikovali, već da će biti promena u SNS. Činjenica da je podneo ostavku vam govori da li jesmo illi nismo zadovoljni njegovim radom".

Novinari podsećaju da je za četiri godine vlasti, Videkanjić drastično uvećao imovinu svoje porodice. "U tandemu sa rođenim bratom Zoranom, postao je vlasnik opreme nekoliko stečajnih dužnika i više od 8.000 kvadratnih metara stambenih, poslovnih i proizvodnih objekata. Perici Videkanjiću mesto predsednika opštine prva je javna funkcija koju je obavljao, a opozicija ga je u više navrata nazivala produženom rukom kontroverznog lokalnog biznismena Nikole Džombe."

U međuvremenu, posetioci moderne i ažurne internet prezentacije opštine Kula žive u blaženom neznanju da se išta od ovoga dešava. Na tom sajtu nema ni traga informacije o ostavci, a građani se pozivaju da postave pitanje svom predsedniku opštine - Perici Videkanjiću.

Da li će biti oštećeni mali akcionari Aerodroma Beograd?

2. juna 2018.

Parlament je započeo raspravu o mnoštvu navodno povezanih izmena zakona, među kojima je i jedan od najvažnijih propisa u svakoj zemlji - [Zakon o privrednim društvima](#).

Među odredbama čija se promena predlaže nalaze se i neke koje uopšte nisu bile na javnoj raspravi održanoj pre godinu dana, a jedna od njih bi mogla da naškodi finansijskim interesima brojnih malih akcionara beogradskog Aerodroma, nedavno datog u dugogodišnju koncesiju.

Radi se o tome da akcionari koji se protive odlukama privrednog društva kojima se "raspolaze imovinom velike vrednosti", na osnovu odredaba aktuelnog Zakona, imaju pravo da traže od privrednog društva da otkupi njihove akcije. Pri tom, imaju pravo da za svoje akcije dobiju najveću od tri moguće vrednosti. Prva je knjigovodstvena vrednost akcija. Druga je "tržišna cena", to jest, prosečna cena koja je ostvarena na berzi u prethodnih šest meseci, pod uslovom da je trgovano sa najmanje 0,5% ukupnog broja akcija i još nekim uslovima. Treća mogućnost je da se vrši procena vrednosti, što bi uradio ovlašćeni sudski veštak, revizor ili drugo stručno lice koje je od strane nadležnog državnog organa Republike Srbije ovlašćeno da vrši procene vrednosti određenih stvari ili prava.

Vlada sada predlaže da se Zakon promeni tako što bi u slučaju da je trgovano sa najmanje 0,5% broja akcija preduzeća u poslednjih šest meseci, pri čemu se promet odvijao najmanje 1/3 radnih dana svakog meseca, tako utvrđena "prosečna cena" bila jedina koju bi nezadovoljni akcionari mogli da dobiju.

The screenshot shows a flight information board with several flight details. At the top right, there are links for 'Линије' (Lines), 'Билети' (Tickets), and 'Пријемнице сајт' (Site visitors). Below that is a navigation bar with links for 'Почетак' (Home), 'Путници' (Passengers), 'Са и до аеродрома' (From and to the airport), 'Диг чекете' (Digital checks), 'Авио-компаније' (Airlines), 'О нама' (About us), 'Карго' (Cargo), 'Медији' (Media), and 'Јавне избаве' (Public tenders). The main area displays a digital flip board with flight numbers and destinations. A table below the board lists five flights with their departure times and destinations:

Слуга	Број летећег	Дестинација	Потезни рок
***	JU 055	Moscow Sheremetjevo	23:35 23:47
***	FZ 741	Dubai	12:45 16:15
***	JL 123	Sidra	15:55 16:50
***	8Z 811	Minsk	05:00 16:00
***	LH 1770	Munich	05:00 16:00

At the bottom of the page, there are links for 'Пријемнице' (Visitors), 'Линије' (Lines), 'Билети' (Tickets), and 'Пријемнице сајт' (Site visitors).

Načelno, kada se utvrđuje "tržišna cena" nema boljeg načina da se to učini od samog tržišta.

Međutim, kada je obim prometa na berzi veoma mali, a granica postavljena na svega 0,5% akcija za pola godine to svakako jeste, onda su mogućnosti za manipulacije velike, a cena nedovoljno reprezentativna.

U slučaju beogradskog aerodroma, postoji i dodatni razlog za sumnju u validnost ovog načina računanja vrednosti firme. Naime, na osnovu dostupnih podataka može se izvesti zaključak da je vrednost jedne od 34 miliona akcija Aerodroma danas 1651 dinar, odnosno da cela firma vredi približno 481 milion evra. S druge strane firma Vansi daje za koncesiju aerodroma na 25 godina (dakle, ne i za trajno vlasništvo nad tom firmom), 501 milion evra, dakle čak 20 miliona više nego što bi firma navodno vredela kada bi odmah bila prodata, bez obaveze ulaganja i vraćanja državi posle 25 godina.

Drugim rečima, za verovati je da bi bilo koja procena vrednosti preduzeća pokazala da Aerodrom vredi više nego što pokazuje trenutna cena postignuta pri trgovini malog broja akcija i da bi bez promene zakona građani koji zatraže da njihove akcije budu otkupljene zbog

raspolaganja imovinom velike vrednosti (što davanje u koncesiju svakako jeste) imali pravo da potražuju više novca nego nakon izmene zakona.

Razloge za ovu promenu predlagač nije obrazložio, iako je nesumnjivo da ona značajno utiče na interes velikog broja ljudi, između ostalog miliona građana koji imaju akcije u preduzećima. Promena nije bila ni predmet javne rasprave, iako je ona bila obavezna po oba zakonska kriterijuma, jer bitno menja pravni režim i jer je reč o temi koja zanima javnost. Takvo postupanje otvara prostor za spekulacije da je predložena izmena u vezi sa dogovorenom koncesijom za Aerodrom, ali je i to nemoguće proveriti jer ugovor nije još uvek objavljen.

Skupštinska rasprava ostaje poslednja prilika da se razjasne razlozi za unošenje ove odredbe, njeni efekti i da se ona izmeni tako da ne nanese neopravданu štetu akcionarima.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Porodični odnosi

Volonteri savetovališta obavili su razgovore sa gospođom koja je iznela interesantan slučaj u vezi sa postupanjem sudija u postupku iz oblasti porodičnog prava i službenika centra za socijalni rad. U pitanju je slučaj koji se jednim delom odnosi na ono čime se Transparentnost Srbija bavi, a sa druge strane zatvara u materiju koja je vezana za porodične odnose. Na osnovu iznetog, razumeli smo da je postupanje određenih službenika iz centara za socijalni rad veoma upitno, pa na osnovu toga i zaključci koje su donele sudije u postupcima koji se vode pred nadležnim sudovima. Iznete su ozbiljne primedbe na račun zaposlenih u jednom beogradskom centru za socijalni rad, njihova subjektivna procena i stavljanje na stranu jednog od roditelja iako je jasno da ima sumnji u izvršenje krivičnih dela (otmica, prelazak preko granice bez dozvole drugog roditelja itd). Savetovalište će ispratiti onaj deo koji se odnosi na rad službenika i sudija nadležnih sudova, pa na osnovu toga pokušati da zaključi da li su postupali objektivno ili ne. Drugi deo slučaja će biti prosleđen drugim organizacijama koje su mnogo stručnije u ovim oblastima.

Selektivno uklanjanje vozila

Stigla nam je prijava protiv zaposlenih u JKP Parking servis zbog selektivne primene prava u okviru nadležnosti, u određenim situacijama. Navode da u pojedinim delovima gde nije dozvoljeno parkiranje dopuštaju da vozila budu ostavljena, dok u nekim situacijama nekoliko puta dnevno patroliraju i uklanjuju vozila. Na sve to su podnosioci prijave dobili poprilično nejasna i dvomislena objašnjenja pa na osnovu toga zaključuju da se primenjuju dvostruki aršini. U blizini određenih zgrada i parkova se dopušta nedozvoljeno parkiranje, dok se samo tridesetak metara dalje, iako je očigledno da nema smetnje ni za pešake ni za druga vozila, nekoliko puta dnevno uklanjuju nepropisno parkirana vozila. Sa druge strane, ALAC pozdravlja uklanjanje vozila koja su nepropisno parkirana, ali je neophodno i da proverimo iz kojih razloga se to čini češće na određenim lokacijama u odnosu na druge, i to u neposrednoj blizini. Pravo bi trebalo da se primenjuje na sve, i to jednak, koliko god da je to moguće.

Mediji

Sistem neodgovornosti

Fonet, Kvaka 23, 4. juna 2018.

Siniša Mali ne bi nikada bio izabran na bilo koju funkciju, da u Srbiji postoji sistem preispitivanja odgovornosti, izjavio je u intervjuu FoNetu programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić, koji sluti da možda predstoji "promena politike" sproveđene u skladu sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) i Svetskom bankom.

Prema njegovim rečima, Malom je "ključna preporuka" odnos ličnog poverenja sa predsednikom Aleksandrom Vučićem i premijerkom Anom Brnabić. "U narednim godinama biće jasnije koji su to poslovi koje bi Ministarstvo finansija trebalo da obavi, a koji su možda osetljive prirode, poput prodaje nekog velikog javnog preduzeća ili nešto slično", precizirao je Nenadić.

Upitan o rušenju u Hercegovačkoj i otkrivanju nalogodovaca, on je konstatovao da je "izbor Siniše Malog jedan od dokaza na putu ostajanja tog slučaja ad akta". Nenadić smatra da je od samog početka nije postojala nikakva želja da se krivci za to konkretno rušenje kazne, ali i da vlast reaguje samo na bojazan da se može promeniti volja birača i na pritisak međunarodne zajednice.

To je sistem neodgovornosti, ne samo prema javnosti generalno, nego čak ne postoje ni mehanizmi unutarpartijske odgovornosti gde bi se takve stvari sagledavale, "već jedna mašinerija koja podržava bukvalno bilo koju odluku", ocenio je Nenadić.

Poražavajuće je što takve stvari na neki način uvek dođu na naplatu i to kasnije, kada se pojavi neka snažnija sila i kada ta snažnija sila zatraži da se nešto ispita, primetio je Nenadić. "U našem slučaju veoma često to bio međunarodni faktor, ali takvim postupanjem, odnosno manjkom odgovornosti prema sopstvenim građanima, vlast sebe dovodi u situaciju da u jednom trenutku, kasnije, odgovara strancima".

Ovde je, prema njegovoj oceni, postojala nada da će proces evropskih integracija imati drugačiji put nego u Hrvatskoj, u kojoj je "tek pred sam ulazak u Evropski uniju (EU) pitanje borbe protiv korupcije postavljeno na ozbiljan način".

"Nadali smo se da će nadzor EU biti plodonosniji kada je reč o Srbiji. Međutim, toga nema i zato sada imamo situaciju u kojoj bez ikakvog problema prolazi činjenica da, prema zvaničnim izveštajima, više od pola mera iz Akcionog plana koje se tiču korupcije nije ispunjeno", ukazao je Nenadić.

Na pitanje da li kao predstavnik organizacije koja je deo Grupe za slobodu medija, u "verbalnom zaokretu" predsednika i premijerke prema slobodi medija i izražavanja, vidi naznaku da za novinare "stižu bolja vremena", on je odgovorio da "nije veliki optimista".

On smatra da su mediji "jedina oblast gde se vidi da je nešto urađeno" i to "samo na temi vraćanja Medijske strategije kroz ustupak vlasti, odnosno kroz nešto što vlast razume kao ustupak".

"To je direktna posledica jasno izraženih kritika EU i veoma loših ocena o stanju u medijima", veruje Nenadić, ali sve to "vlast ne boli mnogo, jer što god da se u Strategiji napiše ne mora da donese rezultate u praksi".

Osvrćući se na činjenicu da je u proces, uprkos nejasnom institucionalnom osnovu, uključena i savetnica predsednika Republike za medije Suzana Vasiljević, on je naglasio da u Srbiji, među domaćim akterima, pa i međunarodnim, postoji "stalno lutanje".

"Između toga da li hoćemo pravnu državu, pa da svako radi svoj posao, ili hoćemo demonstraciju političke volje", objasnio je Nenadić.

"Jer, ako se imenuje savetnica predsednika, kao nesumnjivo najmoćnijeg čoveka u državi", onda je to, prema Nenadićevom tumačenju, "signal da postoji politička volja i da će taj dokument imati veću težinu".

S druge strane, reč je o "apsolutnom negiranju institucija" ali i postavljanju "svih koji nešto žele da promene, bili to Evropljani ili domaći akteri, između dve vatre - da li da traže vladavinu prava ili da traže garancije, kroz političku volju, za ono što je obećano", zaključio je Nenadić.

Celu emisiju "Kvaka 23" novinske agencije FONET i autorke Danice Vučenić, u okviru koje je objavljen intervju, možete pogledati [ovde](#).

